

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVIII KONFERENCIJA

Vilnius, 2026 m. gegužės 8 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF
mokslo specialistė Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2026

Mokslo komitetas:

dr. Mindaugas Kvietkauskas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Lina Malinauskienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylis
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
dr. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
dokt. Ignas Karnas
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
jaun. asist. dr. Andrius Žučenka
jaun. asist. Ieva Kubiliūtė
prof. dr. Pranas Šerpytis

lekt. Artūras Mackevičius
asist. dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
prof. dr. Kristina Ryliškienė
asist. dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
gyd. rez. Kristina Lialytė
gyd. rez. Viktorija Mickevičiūtė
asist. dr. Dalia Krivaitienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
lekt. Mykolas Udrys
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
vyr. lekt. dr. Andrius Bleizgys
gyd. rez. Dominykas Budrys
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dokt. gyd. rez. Ugnė Mickevičiūtė
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigita Lesinskienė
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Austėja Zubauskaitė
Giedrė Zdanavičiūtė
Arshia Tabassum Abdul Rahman
Ieva Jankūnaitė
Gabija Balčiūnaitė
Gabrielė Gudelytė
Marija Šarnauskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gabrielė Jurytė
Kornelija Klinkaitė
Nursat Gazizov
Sofija Šestak
Mindaugas Smetaninas
Deimantė Šerniūtė
Eva Kriaučiūnaitė
Edas Leščinskis
Agata Bruzgul
Erika Vaitkutė
Ugnė Mickutė

Gabija Mūraitė
Augustė Melaikaitė
Artemij Morozov
Raminta Kastecakaitė
Gustė Šuliauskaitė
Karolina Karneckaitė
Eglė Žulpaitė
Sylvia Rogoža
Gabrielė Jonauskaitė
Agnė Vasiulytė
Rūta Uksaitė
Roman Blinov
Marija Sarafinaitė
Eglė Valčiukaitė
Paulė Kergytė
Milda Černytė
Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Greta Ramonaitė

Silvija Černiauskaitė
Danial Heidar
Edgaras Zaboras
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Achila Kasandra Lunkė
Meda Petrylaitė
Ernestas Gulbickis
Radvilė Kadytė
Julija Šnipaitytė
Smiltė Vaišvilaitė
Evelina Dakševičiūtė
Alicija Šavareikaitė
Elinga Inčirauskaitė
Milda Eleonora Griciūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2026

© Vilniaus universitetas, 2026

BEGLIUTENINĖS DIETOS POVEIKIS ANTI-TG IR ANTI-TPO ANTIKŪNŲ TITRUI, LĖTINIO AUTOIMUNINIO TIROIDITO PROGRESAVIMUI IR L-TIROKSINO DOZEI

Autorė. Gintarė Kaubrytė, III kursas.

Vadovė. Prof. dr. Žydrūnė VIŠOCKIENĖ, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Vidaus ligų ir šeimos medicinos klinika, VUL SK Endokrinologijos centras.

Konsultantė. Gyd. Rezidentė Agnė BOGUŠEVIČIŪTĖ, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Vidaus ligų ir šeimos medicinos klinika, VUL SK Endokrinologijos centras.

Tikslas. Atlikti mokslinės literatūros analizę ir įvertinti celiakijos bei lėtinio autoimuninio tiroidito (LAT) sąsajas, begliutenės dietos poveikį skydliaukės autoantikūnų (anti-TPO ir anti-TG) titrams, LAT progresavimui bei levotiroksino dozės poreikiui pacientams, sergantiems celiakija ir LAT.

Metodai. Literatūros paieška atlikta „PubMed“ ir „Google Scholar“ duomenų bazėse (2000–2026 m.). Naudoti raktažodžiai: „celiac disease“, „autoimmune thyroiditis“, „gluten-free diet“, „thyroid function“, „levothyroxine“. Remiantis PRISMA metodika, iš 100 identifikuotų šaltinių, atmetus netinkamus pagal pavadinimus (32) ir santraukas (16), pilno teksto analizei atrinkti 52 straipsniai, o galutinei apžvalgai – 11 publikacijų.

Rezultatai. Analizuoti tyrimai patvirtina celiakijos ir LAT sąsają. Celiakijos paplitimas tarp LAT sergančių pacientų siekia 2–5,6 %, o LAT tarp celiakija sergančiųjų nustatomas dažniau: vaikams 7,2–14,4 %, suaugusiųjų ir ilgalaikio stebėjimo grupėse iki 37%. Vertinant begliutenės dietos poveikį skydliaukės autoantikūnų titrams, tyrimų rezultatai nevienareikšmiai. Retrospektyviniai tyrimai rodo, kad anti-TPO ir anti-TG titrai dažniausiai išlieka padidėję arba nekinta nepaisant begliutenės dietos laikymosi. Prospektyvinių tyrimų rezultatai kontrastingi: nustatytas autoantikūnų mažėjimas ir skydliaukės funkcijos stabilizavimas, kituose tyrimuose – ligos progresavimas. Begliutenės dietos poveikis priklauso nuo populiacijos bei stebėjimo trukmės. Vaikų populiacijoje ankstyvas dietos taikymas ne visada lemia reikšmingą anti-TPO paplitimo sumažėjimą ar apsaugo nuo autoimuninių pokyčių, tačiau ilgesnis dietos laikymasis siejamas su anti-TPO sumažėjimu. Suaugusiųjų grupėje rezultatai varijuoja: dalis tyrimų rodo reikšmingą anti-TPO bei anti-TG titrų sumažėjimą bei skydliaukės sekrecinio pajėgumo padidėjimą, kiti – neigiamą ligos dinamiką. Tiek retrospektyviniai, tiek prospektyviniai suaugusiųjų tyrimai rodo, kad begliutenė dieta leidžia sumažinti levotiroksino dozę dėl pagerėjusios vaisto absorbcijos.

Išvados. Begliutenė dieta neapsaugo nuo LAT atsiradimo, tačiau gali sumažinti skydliaukės antikūnų titrus ir padėti išlaikyti skydliaukės funkciją ankstyvose ligos

stadijose. Negydoma celiakija lemia didesnės levotiroksino dozės poreikį dėl sutrūkusios levotiroksino absorbcijos plonojoje žarnoje, o begliuteninė dieta, gerindama žarnų gleivinės būklę ir rezorbciją, leidžia dozę sumažinti. Begliuteninė dieta padeda optimizuoti LAT gydymą ir gerina skydliaukės būklės kontrolę sergant abiem ligomis.

Raktažodžiai. Celiakija; begliuteninė dieta; autoimuninis tiroiditas; skydliaukės autoimunitetas; levotiroksinas.